

Медичний Університет

Газета виходить з травня 1928 року

№1-2 (3065-3066)

П'ятниця,
15 березня 2024 року

Ціна договірна

ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Газета нагороджена срібною медаллю Всеукраїнського конкурсу «Вища школа»

■ ВІТАЄМО!

Шановні колежанки і любі жінки!
Щиро вітаю вас з весною та Міжнародним жіночим днем!

Міжнародний жіночий день – це не просто данина традиціям, це чудова нагода висловити почуття вдячності і поваги дбайливим матерям, вірним жінкам, діловим партнеркам і надійним друзям. Це неповторне свято жіночності, краси, кохання і весняного оновлення.

Саме з жінкою пов'язані вічні цінності – любов, доброта, піклування про близьких, дитячі усмішки і тепло сімейного вогнища. Саме ви надихаєте чоловіків на подальшу роботу та боротьбу. Ви активно допомагаєте нашій країні – навчаєте студентів, працюєте у лікарнях, плетете маскувальні сітки та робите окопні свічки для ЗСУ, волонтерите та стоїте на захисті держави зі зброєю в руках. Щиро вдячний вам за вашу роботу та відповідальність!

Весна завжди означає нове життя, тож нехай вона приносить всім нам не лише тепло, а й мир та злагоду. Бажаю всім жінкам здоров'я, мудрості, терпіння, витривалості та стійкості. Незважаючи на важкі часи, ми подолаємо всі труднощі та обов'язково переможемо! Слава Україні!

Валерій Капустник, ректор університету

МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВРОБІТНИЦТВО

СПІЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ОБМІН ДОСВІДОМ

16 лютого 2024 р. відбулося підписання Меморандуму про співпрацю між ХНМУ в особі ректора Валерія Капустника і НАУ ім. М.Є. Жуковського «ХАІ» в особі ректора Олексія Литвинова.

На зустрічі також були присутні проректори, керівники центрів з тактичного напрямку й представники студентського самоврядування.

Під час дискусії про співпрацю в напрямку особливостей підготовки здобувачів освіти в умовах сьогодення були визначені шляхи обміну досвідом за напрямками тактичної підготовки й тактичної медицини, взаємодії інновацій, заснованих на сучасному досвіді співробітників обох ЗВО, що поєднують медичні знання з можливостями інженерії.

Зазначене партнерство відкриє перспективи для співпраці в єдиному освітньому просторі для майбутніх фахівців, що є важливим для всебічного розвитку й дотримання стандартів сучасної освіти.

За матеріалами офіційного сайту ХНМУ

МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВПРАЦЮ

ПАРТНЕРСТВО В ЄДИНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ

1 березня 2024 р. відбулося підписання меморандуму про співпрацю між Харківським національним медичним університетом в особі ректора Валерія Капустника і КЗОЗ «Харківський обласний медичний фаховий коледж» ХОР в особі директорки Ірини Стрельникової.

У зустрічі також взяли участь перший проректор з НІП Максим Хаустов, керівники структурних підрозділів та представники студентського самоврядування.

Під час дискусії про спільну співпрацю в напрямку особливостей підготовки здобувачів освіти в умовах сьогодення були визначені шляхи обміну досвідом, у тому числі під час командної роботи лікар – медична сестра, питання професійної орієнтації та співпраці за напрямками симуляцій в медичній освіті.

Зазначене партнерство відкриє перспективи для співпраці в єдиному освітньому просторі для майбутніх фахівців, що є важливим задля всебічного розвитку й дотримання стандартів сучасної освіти та підготовки конкурентоздатних майбутніх медичних фахівців.

За матеріалами офіційного сайту ХНМУ

НАУКОВА СЕСІЯ

МАЙБУТНЄ НАУКИ ЗАКЛАДАЄТЬСЯ СЬОГОДНІ

17 січня 2024 р. відбулося засідання Наукової сесії, присвяченої 220-й річниці створення й 219-й річниці відкриття Харківської вищої медичної школи.

Науковий захід відкрив ректор університету Валерій Капустник: «Усе, що ми робимо наразі, забарвлено кольорами війни, і наша сьогоднішня сесія також має проблематику, пов'язану з війною, але не тільки. Сьогодні серед доповідей – ті, що присвячені видатним науковцям, а також ювілею Харківської академії післядипломної освіти, яка увійшла до складу Харківського національного медичного університету. Наше майбутнє – це наша молодь, майбутнє в науці – це наша наукова молодь. Сьогодні за традицією ми також надамо слово нашому майбутньому».

Перша доповідь зберігачки фондів Музею історії ХНМУ Олени Семененко у співавторстві з директоркою Жаннетою Перцевою була присвячена розгляду історичного шляху та су-

часним надбанням медичного вишу «Харківська вища медична школа на порозі свого 220-річчя: данина педагогічній та науковій спадщині».

Доповідь «ХМАПО–ХНМУ: 100 років служіння людям» презентував завідувач кафедри терапії №1 професор Олександр Біленько зі співавторкою – доценткою кафедри соціальної медицини, організації та управління в охороні здоров'я Оленою Роговою.

Завідувачка кафедри медицини катастроф та військової медицини професорка Юлія Волкова та полковник м/с Валентин Бондаренко представили доповідь «Тактична й військова медицина: наукові досягнення й перспективи розвитку під час воєнного стану».

Систему охорони психічного здоров'я в Україні і сучасні виклики у своїй доповіді розглянув медичний директор Університетської клініки, керівник Центру психічного здоров'я професор Володимир Коростій.

Аспірант кафедри нейрохірургії Владислав Калужка представив доповідь «Прогностичне значення показників нейрозапалення у спинномозковій рідині хворих на аневризматичний субарахноїдальний крововилив».

Під час пленарного засідання пройшло нагородження переможців заходів Фестивалю молодіжної науки, який відбувся в рамках Наукової сесії Харківського національного медичного університету. Зважаючи на війну, процедура нагородження пройшла в онлайн-режимі – голова Ради Наукового товариства студентів, аспірантів, молодих учених Олеся Плехова оголосила імена переможців.

Вітаємо наших молодих науковців, бажаємо їм подальших успіхів у розв'язанні актуальних проблем медичної науки, впровадженні в їхніх нових здобутках і нових нагородах.

Вікторія Захаревич

РАЗОМ ДО ПЕРЕМОГИ!

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку Указом Президента України від 30 грудня 2023 р. працівника кафедри хірургії №3 Сергія Кітченка було нагороджено орденом Богдана Хмельницького III ступеня.

Вітаємо пана Сергія з почесною нагородою та висловлюємо йому вдячність і шану за мужність й самовідданість у захисті нашої держави!

Завідувач кафедри хірургії №2 Ігор Криворучко отримав Почесну грамоту у номінації «Хірург року–2023» за участь у проєкті «Україна понад усе». Пан Ігор був нагороджений за сумлінну працю, стійкість, підтримку міцного українського духу та наближення перемоги України особистим вагомим внеском й професіоналізмом.

Вітаємо професора Ігоря Криворучка та бажаємо подальших успіхів!

Професору кафедри хірургії №1 Денису Євтушенку була вручена Подяка від командира військової частини А7383 Юрія Крупка за добровільну волонтерську діяльність, надану допомогу та сприяння військовій частині у виконанні завдань з оборони та захисту держави, непохитну та невтомну підтримку Збройних сил України у боротьбі за територіальну цілісність та незалежність України.

Бажаємо пану Денису ще більше здобутків задля наближення нашої Перемоги!

Указом Президента України №16/2024 «Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня Соборності України» за значні заслуги у зміцненні української державності, мужність і самовідданість, виявлені у захисті суверенітету та територіальної цілісності України, вагомий особистий внесок у розвиток різних сфер суспільного життя, сумлінне виконання професійного обов'язку почесне звання «Заслужений лікар України» присвоєно завідувачці кафедри медицини катастроф та військової медицини професорці Юлії Волковій.

Вітаємо пані Юлію з присвоєнням почесного звання та бажаємо подальших успіхів на професійній ниві та зміцненні української державності. Разом до перемоги!

Студенту IV медичного факультету Харківського національного медичного університету Резі Фірузею було вручено подяку від начальника Військово-медичного клінічного центру Північного регіону полковника медичної служби Едуарда Хорошуна за активну громадську позицію, співпрацю та допомогу медичним силам Збройних сил України.

Вітаємо та бажаємо подальших успіхів у професії та наближенні нашої перемоги!

СПЕЦІАЛІСТИ ХНМУ — НА МІЖНАРОДНІЙ НАУКОВІЙ АРЕНІ!

Психолог Психологічної служби Андрій Рибалко був обраний членом найавторитетнішої спільноти психологів – Американської Психологічної Асоціації (American Psychological Association)! Харківський національний медичний університет вкотре підтверджує професіоналізм і авторитет не тільки серед вітчизняних закладів вищої медичної освіти, а й на міжнародному рівні. Колектив університету вітає пана Андрія з міжнародним визнанням та бажає подальших професійних успіхів!

ВІТАЄМО З НАГОРОДОЮ!

21 грудня 2023 р. у львівському Палаці мистецтв відбулося урочисте зібрання представників міжнародної програми «Наука еліта України».

У рамках заходу відбулася урочиста церемонія нагородження, під час якої було відзначено наукові досягнення кращих представників галузі національним визнанням «Науковець року».

Так, нагороду і орден «Науковець року» завідувачці кафедри інфекційних хвороб та фтизіатрії професорці Катерині Юрко вручив голова Української федерації вчених і голова Наглядової ради ХНМУ Володимир Семиноженко.

Колектив вишу щиро вітає пані Катерину та бажає їй подальших наукових і професійних досягнень!

ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ ХНМУ

СТУДЕНТИ ХНМУ — СЕРЕД НАЙКРАЩИХ ВОЛОНТЕРІВ

20 січня відбулося нагородження активних волонтерів серед студентів із 36 закладів вищої та передвищої освіти міста Харкова.

За активну громадянську позицію, особистий внесок у розвиток волонтерського руху міста Харкова та участь у проведенні міських заходів директор департаменту сім'ї, молоді та спорту Харківської міської ради Олександр Власенко нагородив подяками наших здобувачів освіти – студентів II медичного факультету Катерину Реву та Олексія Тарана.

Пан Олександр подякував студентам за внесок у розвиток міста Харкова та наголосив, що молодь – сьогодення та майбутнє рідного міста та нашої незламної України!

Вітаємо наших студентів з почесними нагородами та бажаємо подальших успіхів у житті. Завжди досягайте поставлених цілей і впевнено добивайтесь перемог!

Прийміть найщиріші вітання та найкращі побажання! Слава Україні!

За матеріалами офіційного сайту ХНМУ

ПІКЛУВАННЯ ПРО ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ – ВИРІШАЛЬНИЙ КРОК ДО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ!

Олена Яківна Гречанина – чл.-кор. НАМНУ, заслужена діячка науки і техніки України, лауреатка державної премії України в галузі науки і техніки, почесна громадянка м. Харкова, почесна громадянка Харківської області, завідувачка кафедри, професорка. Олена Яківна стояла біля джерел створення і подальшого розвитку медичної генетики, понад 60 років її професійного життя пов'язане з медичним вишем. Харківська влада, розуміючи величезне соціальне значення спадкових, у тому числі і рідкісних хвороб, ще 10 років тому запросила Олену Яківну балотуватися в обласну раду, щоб там допомагати вирішувати проблеми із соціально значущими спадковими захворюваннями. В інтерв'ю обговорено різні аспекти професійної і громадської діяльності Олени Яківни.

В.З.: Вітаю вас, Олена Яківна! З нашої останньої зустрічі у вашому професійному житті відбулося багато змін. Так, ви вже другу каденцію є чинним депутатом Харківської обласної ради, яка займається створенням відповідних умов покращання якості життя і лікування дітей із рідкісними генетичними хворобами та порушеннями нервово-психічного розвитку, долею ще ненародженої дитини. Також ви логічно поєднуєте дві науки – акушерство і генетику, бо піклуєтесь про життя дитини ще до її народження. Перш за все хочу вас спитати про оновлену кафедру, адже я знаю, що ви починали свій професійний шлях лікаркою акушеркою-гінекологією, а згодом отримали спеціальність з клінічної генетики. Чим природне поєднання акушерства і гінекології з генетикою? І чим таке поєднання краще для сучасного здобувача освіти медичного вишу?

О.Я.: По-перше, хочу подякувати вам, пані Вікторіє, що переймається питаннями нашої галузі, розмова з вами завжди приємна, адже порушує актуальні теми сьогодення. Що стосується початку мого професійного життя, то тут ви влучили в точку. Дійсно, я починала як акушерка-гінекологія, а потім зацікавилася проблемами генетики. Одного разу мій учитель, Іван Іванович Грищенко, запросив мене до себе і запропонував ознайомитися з одним незвичайним випадком з аномалії статевого розвитку дитини: «Оскільки ти стала на шлях генетики, то спробуй опрацювати цей випадок з іншого боку», – порекомендував мені тоді Іван Іванович. І знаєте, десь через місяць я вже оперувала дітей, у яких були аномалії статевого розвитку. Уже в ті часи такі проблеми набули великого масштабу. Завдяки мудрості і довірі моїх вчителів до нас на лікування почали приїжджати з різних куточків великої країни: з Узбекистану, Казахстану, не кажучи вже про наш регіон. Оскільки це були конкретні хворі і реальна практика, то на кафедрі акушерства і гінекології я могла бачити ті колосальні зміни, які можна закласти в дитину і навіть діагностувати захворювання ще до її народження. І це відкривало перед нами шалені перспективи. Ми дійсно почали ефективно співпрацювати, і десь

через два роки вже доповідали на конгресі в Мехіко про результати корекції. Так продовжувалося протягом 14 років, здебільшого я працювала на кафедрі акушерства і гінекології будучи в генетиці, адже корекцію статевих розладів можна робити тільки тоді, коли ти знаєш основи генетики. І так сталося, що за допомогою мого вчителя вдалося відкрити на кафедрі на базі обласної клінічної лікарні (дякуючи головному лікарю В. Гаєвському) лабораторію медичної генетики. Такий мультидисциплінарний підхід значно розширив використання наших спроможностей. І зараз, коли мені запропонували повернутися до своїх джерел, я спочатку здивувалася, проте я ніколи не припиняла свою роботу в акушерстві, уже навіть працюючи в генетиці.

Я дуже щаслива, що очолила саме кафедру акушерства, гінекології, дитячої гінекології та медичної генетики ХНМУ. Це кафедра молодіжна, динамічна, обдарована, адже для мене працювати з молоддю завжди радісно, а поруч із розумними людьми – тим паче. Ми бачили потребу один в одному, і це перш за все пов'язано саме з тим, що спадкової патології, яка проходить через ускладнення в акушерстві і гінекології і через них реалізується, дуже багато. Сьогодні вже відомо, що тяжкі ускладнення під час вагітності – невиношування, народження дітей з вадами розвитку, порушення пологової діяльності, мають генетичні корені, а якби були задіяні профілактичні заходи щодо тих чи інших захворювань, все могло б скластися по-іншому. Генетика не є абсолютноною долею – вона підлягає впливу таких факторів, як віруси та бактеріальні агресори, зовнішнє середовище, характер харчування та лікування вагітної та її дітей і, перш за все, еволюційним перебудовам у світі і страшним війнам, в яких майже постійно живе людство. Весь цей тягар і змінює енергетичну систему людини. По-друге, діти, які зараз превалюють серед наших пацієнтів, нерідко мають порушення, набуті під час пологів. Саме пологова травма має великий потенціал «розбудити сплячу генетичну схильність», яка проявить себе вже в перші дні або роки життя новонародженого. Без генетиків акушери не завжди можуть з цими проблемами розібратися. До речі, ми це перевірили на фактажі зі студентами. При підготовці щорічної студентської конференції ми запропонували своїм студентам та інтернам запровадити генетичний підхід до обраних ними наукових тем з акушерства та гінекології на основі наданого їм лабораторного і клінічного матеріалу. І ви знаєте, молоді науковці були в захваті від отриманих результатів. Така реакція стала можливою, бо співпрацівники акушерської частини кафедри активно включилися в підготовку (професорки Людмила Вигівська, Ірина Щербина, доцентка Ірина Млеренкова, асистентка Олеся Плехова). Студенти так працювали, що ми видали 21 студентську доповідь вже на цій конференції через 2 місяці після початку роботи. І всі точно зрозуміли, чому саме ці два спрямування треба було об'єднати. Тим паче, що студенти на кафедрі вивчають і дитячу гінекологію, адже чим раніше почнеш, тим ефективніше закінчиш, а дитина і знати не буде про свою колишню серйозну ваду зі здоров'ям. Завдяки всім цим подіям я зрозуміла, що доля повертає мене до початку, адже я бачу, що можу ще додавати і додавати, використовуючи свій багаторічний досвід і в гінекології, і в генетиці.

В.З.: В одному з інтерв'ю ви сказали, що рідкісних хвороб стає більше. Чому так відбувається і хто в цьому, так би мовити, винен?

О.Я.: Сьогодні вам на це питання конкретно ніхто не відповість. Справа в тому, що дійсно захворювань стає більше, але чому? Існує, як я її називаю, тиха пандемія порушень нервово-психічного розвитку. І дійсно, у майже 100 дітей, які щоденно звертаються до нас, немає діагнозу рідкісної хвороби. Вони мають скарги: порушення мовного розвитку, поведінки, аутистичний спектр. Їх часто довго лікують, обстежують, проте сьогодні у світі ще не завжди використовується поняття про дитину як індивідуальну систему. А там, де слово «система», повинен бути генетик, бо він у цілому дивиться на дитину. Наразі ми в нашому осередку уже при першому огляді такої дитини приділяємо їй не менше години, з'ясовуємо, що не так, де тут рідкісна хвороба, який внесок робить генетична схильність. Проте сама по собі така схильність не працює, вона повинна мати зовнішній фактор, який вплине на неї, і тоді вже проявиться індивідуальна хвороба. Що з'ясувалося? Що більшість цих дітей, майже 80 %, мають вірусну агресію, якій не надають особливого значення. Згадую, що майже 30 років тому ми з харківськими патологоанатомами

звернули увагу на те, що вірус у вагітної є, вона його отримала ще в дитинстві, адже, якщо вірус потрапив в організм, він там буде жити вічно. Проте поводити себе вірус буде залежно від впливу інших факторів: і харчування, і повітря навкруги, і стресу. А імунна система у нас лише одна, і вона бореться з усіма агресивними факторами. Тому віруси відіграють роль тригерів (провокаторів) від матері до дитини. І якщо дитина потерпає під час вагітності й пологів, вірус створює умови для агресії, адже імунна система бореться з усіма факторами одразу, а сил у неї не вистачає, і тоді материнська плацента стає вірусним осередком, з якого плід харчується, дихає, і, врешті-решт отримує вірус. Проте 20 % вірусів – агресивні, а 80 % – дружні до нас. Наша лікарська спільнота якось не завжди звертала увагу на проблему пандемічності вірусів. Тепер на тлі соціального і вірусного стресу вірус стає агресивним і діє постійно, прогресує у своїй діяльності, бо він є драйвером еволюції, і саме він стає тим тригером, який збуджує схильність до спадкової патології. І навіть носійство стає вже вочевидь клінічно значущим, особливо, коли має місце декілька його видів. Так саме сьогодні виглядає дитяча патологія, яка включає в себе багато варіантів нових рідкісних захворювань. Існує невелика група орфанних захворювань, а все інше – це рідкісні захворювання, і вони – головна причина сьогоднішніх страждань дітей. Нам доводиться диференціювати ці ознаки, проводити детальне обстеження дитини, знаходити вірус і працювати вже з ним. Працюємо ми мультидисциплінарною командою і очолює цей процес генетик, тому що він системний фахівець, а з ним у співпраці ті лікарі-спеціалісти, яких він потребує на цей час. І ще я хочу додати, що генетика сьогодні виходить на новий рівень поєднання з IT-технологіями, бо географічна побудова нашого геному все більше поширюється. США і Австралія вже зараз розвивають мітохондріальну медицину, бо мітохондрії – це той комп'ютерний процесор, який вибирає інформацію, генерує, диференціює, змінює, а потім оновлену відправляє в кожну клітину, виступаючи регулятором. Саме використання сучасних технологій та величезного досвіду і збільшує кількість рідкісних хвороб шляхом пошуку нових форм.

В.З.: Як працюють лікарі-генетики під час війни з пацієнтами, які потребують безперервного та часто дуже складного лікування?

О.Я.: Ми під час війни не припиняли прийом пацієнтів, 24 лютого 2022 року продовжили свою роботу в режимі онлайн, що дозволило нам в екстреній ситуації надати допомогу всім, хто її потребував. А з березня 2022 року ми вже з нашими працівниками, які здебільшого залишилися в Харкові, стали працювати офлайн. Люди почали їхати до нас з усіх куточків країни. Це було дуже важливо, адже наша робота стала для нас самих ліками в певному розумінні.

Медикаментами і реактивами ми теж були забезпечені, адже завжди їх закупали, щоб протягом року можна було спокійно працювати. Більш того, ми долучилися до волонтерства. Розвозили ліки, які нам привезли для безкоштовної роздачі пацієнтам. Нам також надали гуманітарну допомогу, завдяки чому ми ні на мить не перервали постачання ліків нашим діткам з рідкісними захворюваннями.

В.З.: Як я вже зазначала, ви є депутатом Харківської обласної ради. Чи не могли б більш докладно розказати, що наразі відбувається в генетиці на рівні влади і які перспективи подальшого розвитку цієї вкрай важливої медичної галузі?

О.Я.: По-перше, нам вдалося знову ж таки завдяки зв'язку з акушерством і гінекологією запровадити неонатальний скринінг. І саме наш пожиттєвий зв'язок з акушерством дозволив вибороти право на введення розширеного неонатального скринінгу в Харкові, разом з Києвом, Львовом, Кривим Рогом. Напередодні війни ми звернулися до Президента України з проханням не полишати генетику поза увагою. Ми отримали відповідь на свій лист, де нам пообіцяли суттєву допомогу. Ми вдало пройшли конкурс (бо ще у 1965 р. разом з професоркою Валентиною Приходько та патологоанатомом Борисом Бруксом діагностували і провели лікування першим 4 хворим з рідкісними хворобами – адреногенітальним синдромом та муковісцидозом). Усього 4 міста України запровадили розширений неонатальний скринінг, на який державою була виділена дуже велика сума коштів, адже мова йшла про закупівлю дорожчовартісного обладнання, яке замовлялося у Швейцарії та США. Моя роль у цьому полягала вже не як керівниці медико-генетичного центру, а як депутатки Харківської обласної ради. Я вважаю, ми зробили велику справу, адже завдяки цьому проекту 4 центри – у Києві, Харкові, Львові та Кривому Розі обстежили понад 100 тис. новонароджених дітей, і у багатьох з них ми виявили складні рідкісні захворювання, які одразу не проявилися, але

у подальшому їхньому житті обов'язково з'явилися б. З огляду на це, переоцінити проведену роботу нашого колективу дуже складно. Це був також мій внесок в депутатську діяльність, а ініціатива запросити мене стати депутаткою належала Геннадію Кернесу, для якого я завжди була лікаркою. Він запропонував мені робити тільки одну справу в депутатській раді – займатися рідкісними хворобами. Я дуже рада, що працювала виключно з медициною, з рідкісними хворобами, і це нам допомогло у впровадженні нових ініціатив відносно рідкісних хвороб. Я завжди отримувала підтримку, до того ж наша Програма «Здоров'я сім'ї» була не тільки прийнята на сесії Обласної ради, а й увійшла до Концепції стратегічного розвитку Харківщини.

До честі депутатського корпусу, не можу не відзначити, що коли я прочитала для депутатів попередньої каденції лекцію, що таке рідкісні захворювання у дітей, і показала, з дозволу батьків, страждання цих дітей без ліків, слухачі-депутати прийняли все це близько до душі – я бачила сльози у них на очах. Саме тоді проблема матеріального забезпечення таких дітей виїшла на новий позитивний рівень, а відділ соціальної допомоги на чолі з Юрієм Шпарагою значно активізував і удосконалив систему соціальної допомоги таким сім'ям.

Ще один напрямок, в якому я можу реалізуватися як депутат – це впровадження тих нових досліджень, які дають можливість людям встановлювати діагноз і призначати відповідну допомогу. Для цього потрібні певні внески. І ось після лекції ми одразу виділили гроші на придбання необхідного обладнання.

Крім того, я постійно спілкуюся з майбутніми батьками, бо довести їм, чому потрібно спершу подбати про своє здоров'я до того, як ти завагітнієш, треба мати певний досвід. Так, напередодні війни ми провели форум-зустріч в Органному залі з батьками щодо попередження рідкісних захворювань, і плануємо це робити надалі, тільки в режимі онлайн. Такі акції ми проводимо постійно, щоб надавати людям допомогу, знаючи всі болісні моменти нашого життя.

В.З.: Ми з вами спілкуємося напередодні Дня рідкісних захворювань. Саме цього дня завжди відбуваються громадські акції, проте під час війни це неможливо. Яким чином планується привернути увагу спільноти до проблем галузі саме 29 лютого?

О.Я.: Безумовно, по-перше, наш зв'язок з батьківськими асоціаціями ніколи не припинявся. Так, один з голів – керівник ГО Українське об'єднання хворих на фенілкетонурію «Особливі діти» Володимир Тутук надавав нам благодійну допомогу на початку війни, яку ми усіма засобами розвозили, розносили у родини харків'ян та жителів Харківської області в перші місяці війни. Саме він сьогодні очолює спілку батьків України, які мають дітей з фенілкетонурією (ФКУ). Для того, щоб допомогти дітям з ФКУ, пан Володимир разом з дружиною розробили і впровадили вітчизняне дієтичне харчування і розповсюдили його на всю країну. Наразі ми з ним готуємось до проведення круглого столу щодо рідкісних захворювань 29 лютого, де будемо обговорювати всі наші нагальні питання з цього приводу. Для участі у заході запрошуємо представників міської та обласної влади.

Ми не можемо чекати, поки страшна агресія закінчиться і настане наша перемога. Ми намагаємось в повному обсязі зосередитись на наших проектах щодо допомоги дітям з рідкісними захворюваннями та їх сім'ям, адже наші діти – це відновлення України. Вони будуватимуть нашу країну і наше майбутнє, тому мають бути здоровими, а для цього нам потрібно створити належні умови.

Саме тому на Харківщині Департаментом охорони здоров'я ХОВА запроваджена обов'язкова консультація вагітних лікарем-генетиком незалежно від терміну вагітності. У цьому проєкті взяли участь запрошені нами провідні спеціалісти акушери-гінекологи Харківщини: професорки Людмила Вигівська, Ірина Щербіна, медичний директор з перинатальної допомоги КНП ХОР «ОКЛ» Олександр Железняков, головні лікарі пологових будинків Євгеній Благовіщенський, Оксана Ліпко, директорка КНП «Міський перинатальний центр» ХОР Світлана Коровай, доцентки Ірина Гузь, Ірина Меренкова; генеральний директор КНП ХОР «МСМГЦ-ЦР(О)З», доценти Олена Бугайова, Людмила Молодан, Оксана Ольховська, Володимир Єлісєєв. Співробітниками медико-генетичного центру в цих справах відіграють важливу роль, бо саме вони поєднують і викладання генетики, і щоденну справу – лікування дітей з рідкісними хворобами. У проєкті беруть участь і студенти, і молоді вчені – Аліна Жуйборода, Ірина Заболотна та Роман Благовіщенський.

Цей проєкт Харківщина впровадила вперше в Україні – саме завдяки взаємодії університету і харківської медичної спільноти.

Вікторія Захаревич

АКТУАЛЬНО

ЖІНОЧЕ ЛІДЕРСТВО: ЧОМУ ПРО ЦЕ ВАЖЛИВО ГОВОРИТИ

Міжнародний день боротьби за права жінок, що відзначається в усьому світі 8 березня, є чудовим приводом актуалізувати питання про жіноче лідерство – можливість жінкам брати на себе лідерські ролі у найрізноманітніших сферах, обставинах, обіймати керівні посади. Наприклад, в умовах повномасштабної війни в Україні багато з них проявили лідерські якості задля подолання труднощів, підтримки ближніх. Жінки не тільки не були винятком – вони стали в авангарді цього процесу.

Важливо пам'ятати, що майже всю історію людства особи жіночої статі не могли навіть мріяти про якесь лідерство, адже фактично мали мінімум прав. У суспільстві панував андроцентризм (тобто чоловікоцентризм), і невідомо, чи змогли б жінки претендувати на лідерство, якби не феміністичний рух. Його зародження можна датувати ще XVII століттям. З часом учасниці руху почали вимагати рівних з чоловіками прав власності, а також виборчих прав та права на здобуття вищої освіти, що тоді здавалося майже нереалістичним. Перші борчині, зокрема за право обирати в органи влади та бути обраними (увійшли в історію як суфражистки), вже на стику XIX і XX ст. отримали вагомі досягнення: у 1893 р. жінки здобули право обиратися в Новій Зеландії, скоро таке ж зрушення відбулося в Австралії (1902), а у Фінляндії в 1906 р. жінки отримали право не тільки обирати, а і бути обраними.

Вважається, що період суфражизму продовжувався до 1960-х, зазвичай його визначають як першу хвилю фемінізму. Відлік другої хвилі ведуть від публікації відомої книги Сімони де Бовуар «Друга стаття» (1949) – розпочалася боротьба за повну юридичну та соціальну рівність між жінками і чоловіками (у тому числі за рівність в оплаті праці), боротьба із гендерно зумовленим насильством. Початок третьої хвилі датують кінцем XX ст., коли всередині фемінізму (спочатку в США, а потім і в усьому світі) почали з'являтися такі нові течії, як, наприклад, вегетаріанський фемінізм, а окремий акцент робився на проблемах темношкірих жінок. За деякими даними, ця хвиля триває і досі, за іншими – розпочалася четверта, яку дехто вже називає пост-фемінізмом.

Сьогодні в більшості країн світу жінки мають значно більше можливостей для вияву лідерського потенціалу, ніж колись, адже, окрім рівних із чоловіками прав, у суспільстві були створені відповідні механізми. Так, політична представленість жінок у парламентах світу зараз складає приблизно 20 % (в Україні навіть дещо більше). За даними Програми розвитку ООН, станом на 2021 р. жінок на керівних посадах у світі було близько 29 %. В Україні на різного роду лідерських позиціях у сфері економіки жінок до 40 % (через те, що особи жіночої статі все більше прагнуть до самореалізації не тільки в професії, а й в кар'єрі, вони почуваються впевненіше за будь-яких життєвих обставин, що позитивно відображається на їхньому положенні в суспільстві), а рекордним такий показник є в українській освіті – 69 %.

Як трактувати такі відсотки? Безумовно, це колосальний прогрес порівняно з попередніми епохами, але для досягнення справжньої гендерної рівності та паритетної представленості жінок і чоловіків треба ще багато інвестувати зусиль, працювати зі світоглядом (і жінок, і чоловіків), з ціннісними посланнями суспільства. Жінки і чоловіки є рівною мірою членами одного суспільного буття. Виключно чоловіче лідерське домінування призведе до повторного «маскулінного перекосу» всього суспільства і культури людства, а жінка знову, як було колись, втрапить себе і те місце в суспільному бутті, що було повернуто і по праву їй належить.

Жіноче лідерство важливо підсилювати ще й тому, що жінка у лідерській ролі виступає певною рольовою моделлю для інших дівчат і жінок, мотивуючи тих до активної життєвої позиції, ініціативи, кар'єрних зрушень, самореалізації. За недовгу історію, коли жінки отримали права, відомо безліч прикладів видатних жінок, які зробили значний внесок у розвиток суспільства і стали прикладом для інших: згадаємо хоча б українську художницю Марію Примаченко, суспільну діячку, очільницю Комісії ООН з прав людини Елеонору Рузвельт, письменницю Вірджинію Вульф, прем'єр-міністерку Індії Індіру Ганді, акторку й амбасадорку доброї волі ООН Одрі Хепберн, першу в історії модельєрку Коко Шанель.

Багато таких прикладів можна віднайти і в історії та сьогоденні нашого університету. Жіноче лідерство, зокрема в контексті вищої медичної освіти, стане темою цілого циклу публікацій в газеті «Медичний університет» та інших ресурсах ХНМУ, а також низки дослідницьких ініціатив та освітніх подій, які впродовж цього року реалізовуватимуться в рамках спільного проекту Кембриджського університету (його Школи клінічної медицини) і Харківського національного медичного університету (Центру гендерної освіти). Назва проекту – «EmpowerHER: просування жіночого лідерства у вищій медичній освіті» – говорить сама за себе. Про його хід та результати ми обов'язково будемо інформувати наше читачке коло.

Створено за підтримки програми Going Global Partnerships від Британської Ради.

Марія Фідровська,
асистентка кафедри філософії та суспільних наук

ДО МІЖНАРОДНОГО ЖІНОЧОГО ДНЯ

РОЛЬ ЖІНОК ПІД ЧАС ВІЙНИ ТА У ПОВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ: ДОЛАЄМО ҐЕНДЕРНІ СТЕРЕОТИПИ

Жінки в політиці, армії, місцевому самоврядуванні. Останніми роками їхнє представництво у цих сферах збільшилося. Роль жінки змінилася з початком повномасштабного вторгнення – тисячі взяли зброю і пішли до армії, щоб захистити свою домівку. Інші займаються допомогою війську, волонтерством, адвокацією України на міжнародних майданчиках. До того ж, за статистикою, більшість бізнесів під час війни відкривали саме представниці прекрасної статі.

З початком повномасштабного вторгнення кількість жінок, які пішли захищати Україну, зросла на 40%. Сьогодні у складі ЗСУ 43 тис. військовослужбовиць, і це майже втричі більше ніж у 2014-му. Поштовхом для зростання кількості жінок в армії стала війна на сході України, яка почалася у 2014 р., а також законодавчі зміни. У 2018 р. парламент ухвалив Закон про рівні права і можливості для чоловіків і жінок при проходженні військової служби. Це дало можливість жінкам обирати посади, на яких вони хочуть служити та здобувати бойові спеціальності нарівні з чоловіками. Нині для жінок скасовано будь-які обмеження щодо військових спеціальностей.

Велика роль жінок і в повоєнній відбудові. Наприклад, після Другої світової війни Україна, як і багато інших країн, опинилася в руїнах, величезній потребі у відбудові економіки, інфраструктури та соціальної сфери. Жінки взяли на себе важливу роль у цьому процесі, незважаючи на численні виклики та обмеження, з якими вони стикалися.

- Під час війни жінки активно долучалися до боротьби на фронті. Вони були не тільки медиківками, але й займалися логістикою, а також брали участь у підпільній діяльності та рухах опору. Їхні внески важко переоцінити, оскільки жінки забезпечували фронтів лінії необхідними ресурсами та допомагали пораненим.

- Після війни жінки активно долучалися до відновлення економіки та інфраструктури. Вони працювали на фабриках, заводах, у сільському господарстві та в інших галузях промисловості та сфери послуг, допомагаючи країні відновити втрачене.

- Жінки були ключовими учасницями соціальної реабілітації військових і цивільних постраждалих, а також підтримували сім'ї воїнів – допомагали забезпечувати продуктами харчування, медикаментами, речами та іншим необхідним.

- Жінки активно брали участь у політичному житті країни, захищаючи права та інтереси жіночої частини населення. Вони були представлені в уряді, парламенті та інших громадських органах, працюючи на благо розвитку України та покращання умов життя жінок.

Загалом, роль жінок у повоєнній відбудові України була непересічною та критично важливою. Вони виявили себе не лише як надійні працівниці, але й як лідерки та активні учасниці всіх сфер життя країни, сприяючи її відновленню та розвитку після війни.

Невдовзі після Перемоги українське суспільство розпочне осмислювати зміну ролі та лідерства жінки після глобального потрясіння війни, як це відбувалось після Першої та Другої світових воєн. Про це писатимуть науковці, доповідатимуть на впливових міжнародних майданчиках, пробуватимуть досягнути митці через нові культурні продукти. Роль жінок у повоєнному відновленні України буде колосальною, зважаючи на потреби країни та демографічну ситуацію. Проте для цього необхідно подолати ґендерні стереотипи та дозволити жінкам робити свою справу.

Ірина Блинкова

31 СВЯТОМ ВЕСНИ!

СВЯТО КРАСИ ТА ЖІНОЧНОСТІ

Весна – особлива пора року. Це час пробудження всього живого та розквіту природи, коли стає багато сонця й тепла. Попри всі негаразди та труднощі воєнного життя, настання весни не зупинити, а свято весни є чудовим приводом порадувати своїх колеганок прекрасними привітаннями.

Так, 4 березня 2024 р. в актовому залі Науково-дослідного інституту гігієни праці та профзахворювань ХНМУ відбувся святковий концерт, присвячений привітанням жінок з березневими святами за участю народних та заслужених артистів провідних театральних колективів міста Харкова. Свято відбулося в межах

Меморандуму між Харківським національним медичним університетом та Харківською обласною ветеранською організацією України.

На початку заходу керівництво НДІ нагородило грамотами жінок-співробітниць клініки та ветеранок Харківщини.

Святковий концерт підвищив настрій жінок, надав їм натхнення працювати і наблизити нашу перемогу, адже весна – це період пробудження та оновлення, пошуку ресурсу та перезавантаження.

За матеріалами офіційного сайту ХНМУ

ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Теоретичне та практичне навчання в медичному виші тісно пов'язане між собою, адже опрацювання практичних навичок сприяє розвитку клінічного мислення та виявляє вміння студентів на практиці застосовувати набуті професійні навички.

Практична підготовка здобувачів освіти нашого вишу від початку воєнних дій проводиться в гібридному форматі з дотриманням всіх засобів безпеки.

Так, аудиторно на базі Симуляційного центру ХНМУ працюють студенти, які виявили бажання відвідувати заняття очно. Одночасно інші студенти присутні синхронно на заняттях завдяки технологіям дистанційного навчання. Під час

практичних занять здобувачі освіти відпрацьовують навички проведення фізикального обстеження пацієнтів, а саме огляду, пальпації, перкусії, аускультатії тощо.

Крім того, студенти під керівництвом досвідчених викладачів – керівників практичної підготовки проводять курацію пацієнтів у клініці НДІ гігієни праці та профзахворювань, що є особливо важливим аспектом в опануванні професійних компетенцій майбутнього лікаря.

Наразі ХНМУ активно впроваджує інноваційні підходи до методики проведення занять з практичної підготовки здобувачів освіти для опанування ними професійних навичок.

ФОРМУЄМО ПРОФЕСІЙНІ НАВИЧКИ

Відпрацювання практичних навичок студентів медичного університету завжди є пріоритетом освітнього процесу для формування професійних умінь майбутнього спеціаліста. Під час воєнного стану практика у студентів проходить у змішаному форматі,

проте ті, хто обирає офлайн, навчаються із застосуванням усіх засобів безпеки.

Так, в одному з відділень клінічної бази ХНМУ здобувачі освіти 2-го курсу медичного факультету відпрацьовують клінічну дисципліну «Медичні симуляції». Під час її вивчення відбувається знайомство з роботою медичних закладів стаціонарного типу, перший контакт із хворими, формування морально-етичних основ подальшої професійної поведінки та відпрацювання практичних навичок.

Під час практичного заняття студенти ознайомилися з оформленням медичної документації, заповненням титульної сторінки медичної карти стаціонарного хворого, вимірювали артеріальний тиск пацієнту і робили висновки про його відповідність нормі. Крім того, вони спостерігали за тим, як проводиться небулайзерна терапія, що забезпечує доставку ліків безпосередньо в дихальні шляхи і використовується для лікування бронхолегеневих захворювань.

Практичне відпрацювання теоретичних знань, необхідних для організації комфортних умов перебування хворого у стаціонарі та забезпечення необхідного догляду за ним на всіх етапах лікування, є одним з важливіших етапів освітнього процесу в Харківському національному медичному університеті.

Матеріал підготувала керівниця відділу виробничої практики

Антоніна Замазій

ТЕРИТОРІЯ ОСВІТНЬОГО ХАБУ МЕДИЧНОГО ВИШУ

Харківський національний медичний університет від початку повномасштабної військової агресії співпрацює з багатьма благодійними і волонтерськими організаціями та фондами. Така тісна співпраця налагоджена і з Благодійною організацією «Благодійний фонд «ЮК-МЕД».

Так, протягом останнього часу представники даної організації провели ряд інтенсивних тренінгів для здобувачів вищої медичної освіти та медичних працівників. Заходи проходили на території освітнього хабу медичного вишу – Навчально-тренувальному центрі тактичної медицини ХНМУ.

Напрямами роботи тренерів вражають своєю багатовекторністю, наповненістю практичними знаннями і важливістю застосування в реальному житті. За доволі стислий термін на базі УТЦТМ було проведено тренінг з надання першої домедичної допомоги при травмі, тренінг з надання першої психологічної допомоги, тренінг з базового життєзабезпечення, тренінг з управління ситуаціями з великою кількістю постраждалих та розширений курс із сонографії при травмі.

За цей час тренери благодійної організації навчили близько 500 студентів, а також лікарів з прифронтових лікарень та лікарень Харкова, де є відділення екстреної медичної допомоги.

Зважаючи на рівень наданої допомоги у підготовці майбутніх лікарів, ректор Харківського національного медичного університету Валерій Капустник висловив щире вдячність керівнику Благодійної організації «Благодійний фонд «ЮК-МЕД» Гільдасу Вурк'х за плідну співпрацю та вагомий внесок у розвиток медичної освіти і підготовку медичних кадрів, що є особливо цінним під час російської агресії проти українського народу.

Юлія Волкова, керівниця НТЦТМ ХНМУ

МІЖНАРОДНЕ СТАЖУВАННЯ

НАВЧАЛЬНИЙ КУРС ЯК МОЖЛИВІСТЬ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ

Наприкінці січня 2024 р. у м. Единбург, Велика Британія, аспірант кафедри нейрохірургії Владислав Калюжка проходив щорічний навчальний курс Європейської асоціації нейрохірургів. Захід зібрав понад 150 молодих лікарів та досвідчених лекторів з Європи та США.

Владислав мав нагоду поглибити свої знання та налагодити міжнародну комунікацію з колегами із закордону. Основною тематикою цього річного курсу стала нейроонкологія. У ході наукового заходу висвітлювалися сучасні підходи до лікування пухлин головного мозку та обговорювалися складні контрверсійні випадки (зокрема злویкісних та доброякісних новоутворень і метастазів) у форматі дискусійних груп та сесійних засідань.

Окрім того, під час курсу проходили майстер-класи з інтраопераційної ультразвукової діагностики головного мозку, де була можливість здобути навички використання УЗ-діагностики пухлин головного мозку, гідроцефалії на фантомах, передопераційного планування за допомогою технології нейронавігації.

Дякуємо ЗСУ та керівництву університету за можливість розвитку та підвищення рівня медицини в Україні!

За матеріалами відділу міжнародних зв'язків ХНМУ

СИМУЛЯЦІЙНА ОСВІТА

ТРЕНІНГ ДЛЯ ЛІКАРІВ ТА ФЕЛЬДШЕРІВ

У Харківському національному медичному університеті відбувся симуляційний тренінг «EPALS» для лікарів і фельдшерів з Центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф у Харківській області.

Цей проєкт створений з ініціативи Міністерства охорони здоров'я України та за підтримки Project HOPE Ukraine і проводився на базі Навчально-тренінгового центру симуляційної медицини ННІО ХНМУ.

Мета проєкту полягає в організації та проведенні тренінгів для лікарів та фельдшерів персоналу Центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, підвищення фахової компетентності лікарів і середнього медичного персоналу у наданні екстреної медичної допомоги пацієнтам або постраждалим різних вікових груп на основі стандартизованих програм.

Навчання проводили сертифіковані інструктори-тренери від Європейської ради реанімації за європейськими стандартами.

За матеріалами офіційного сайту

ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ

МЕТОДИКИ РОБОТИ ФІЗИЧНОГО ТЕРАПЕВТА З ВІЙСЬКОВИМИ

Студентське самоврядування ХНМУ в рамках партнерства з профільними вишами Харкова розпочало співпрацю з проєктом щодо фізичної терапії і реабілітації опорно-рухового апарату військовослужбовців та практичної підготовки фізичних реабілітологів. Цей проєкт виконує підрозділ фізичної терапії та реабілітації оперативного угруповання «Харків» під керівництвом Олега Шевцова та ГО «Український фонд міжнародного розвитку».

Студенти ХНМУ вже третю суботу отримують якісні знання та відточують практичні навички під час семінарів-практикумів, а та-

кож по буднях відвідують практичні заняття. Загалом вже більше 50 студентів нашого вишу приєдналися до цього проєкту.

На заходах розглядаються деякі особливості роботи фізичного терапевта з військовими, звертається увага на важливість індивідуального підходу та врахування психологічних аспектів у лікуванні. Крім того, обговорюються «червоні прапорці», які вказують на необхідність звернути увагу на можливі ризики під час фізичного втручання. Студенти дізнаються про інструментальні техніки фізичної терапії, які допоможуть їм ефективно працювати з пацієнтами.

Серед методик, які використовувалися для реабілітації опорно-рухового апарату, – цілий арсенал інноваційних підходів: вакуумна терапія, інструментальна мобілізація м'яких тканин, ударно-хвильова терапія, вібраційна терапія, мануальна терапія та кінезіотехніка. Кожен з цих методів – це шлях до швидшого та ефективнішого відновлення.

Окрема увага приділяється діагностиці опорно-рухового апарату та методам виявлення міофасціальних та міотонічних больових синдромів. Це важливий крок у забезпеченні якісної та компетентної медичної допомоги.

За плечима проєкту понад 200 сеансів фізичної терапії для наших військових. Такий потужний робочий ритм надихає, бо відчувається величезне задоволення від допомоги нашим бійцям повернутися до повноцінного життя.

До того ж, нещодавно інформацію про цей проєкт було опубліковано на сайті Державної прикордонної служби України.

Дякуємо всім, хто разом з нами відданий цій благородній справі!

Анастасія Чернова Шмикова, IV медичний факультет

ЩО ТАКЕ РОБІТФАК?

Майже жодна екскурсія по музею історії ХНМУ не пройшла без питання: «Що таке робітфак?», коли ведучий розповідав про становлення вищої медичної освіти в Харкові у 20-ті роки минулого століття. А робітфаку у січні минулого року виповнилося б 100 років! З цієї нагоди і народилася стаття, якій ми дали відповідну назву.

Жовтневі події 1917 р. ознаменували початок принципово нового етапу в історії вищої медичної освіти. Роки Першої світової війни, революції, громадянської війни з її частими змінами влади, глибока економічна криза, розруха, дорожнеча та інше призвели до катастрофічних наслідків. Багато викладачів поїхало, клініки були зайняті, будівлі не ремонтувалися, матеріальна база не поповнювалася і занепада, м'який інвентар і білизна стали непридатними для використання. У Харкові лютувала епідемія тифу, але життя тривало.

У 1919 р. для розроблення основних принципів реформи вищої школи в Україні було створено спеціальний комітет – Головний комітет профтехнічної і спеціально-технічної освіти – Головпрофос. У травні 1920 р. у країні скасовано всі університети, у тому числі і Харківський. Його медичний факультет було злило з Жіночим медичним інститутом у Харківську медичну академію з одним медичним факультетом. У вересні 1921 р. вона була переіменована на Медичний інститут.

У червні 1921 р. в Бюлетені Наркомату освіти УРСР було надруковано «Тимчасове положення про вищі навчальні заклади». За Положенням право вступу до вищого навчального закладу мали всі громадяни, які досягли 17 років, незалежно від статі. При вступі можна було не подавати атестат або свідоцтво про закінчення середнього навчального закладу. Термін проходження курсу у ВНЗ визначався у 3 роки. Пріоритет при вирішенні питання про зарахування до ВНЗ надавали дітям робітників і селян. Замість документа про освіту можна було подати рекомендацію від частин Червоної Армії, фабзавкомів або комнезамів (фабрично-заводські комітети і комітети незаможних селян).

Прийом до Медичної академії, а згодом інституту, значно зріс (1920 р. – 500 осіб, 1921 р. – 1200 осіб), однак не всі могли продовжувати навчання через те, що рівень загальної підготовки вступників був низьким. Такий стан справ на той час був властивий всім вищим навчальним закладам. У вересні 1920 р. Рада Народних комісарів країни прийняла декрет про організацію при всіх вишах, крім медичних, робітничих факультетів (робітфаків). Університетська спільнота неоднозначно сприйняла цей Декрет. Частина тих, хто називав себе захисниками «демократії і справедливості», виступала проти «класової лінії» у вищій школі і створення робітничих факультетів, де перевага для вступу надавалася робітникам і селянам.

Що стосується медичного робітфаку, то він мав свої додаткові труднощі. Вони полягали в тому, що Головпрофос і навіть деяка частина комуністичного студентства були проти його створення, адже вважалося, що робітфаки повинні були будуватися тільки за виробничим принципом з відбором до них виробників від підприємств і селян від плуга. Таким чином, медробітфак, за їх теоретичними міркуваннями, неначе не міг мати потрібного контингенту студентів.

За ініціативою тих студентів-медиків, які підлягали відрахуванню з інституту, які не підготовлені до навчання, але дуже бажали здобути вищу освіту, 23 червня 1922 р. бюро комуністичного осередку ХМІ прийняло постанову про відкриття робітфаку при медичному інституті і рішення домогтися виділення коштів. Однак і після цього Головпрофос дозволив лише організувати «підготовчі курси», до яких вирішили приймати виключно санітарів, догля-

дальниць і фельдшерів. Кінець цим гарячим суперечкам поклав перший набір на підготовчі курси, куди заяви написали 58 % робітників і 22 % селян. І тільки тоді, 15 січня 1923 р., було прийнято рішення про відкриття робітфаку у ХМІ. Таким чином, минулий рік був ювілейним – 100-річним – для цього зовсім нового формування в Харківському медичному інституті, який у подальшому відіграв велику роль у формуванні кадрів радянської інтелігенції.

Робітничий факультет у ХМІ був першим серед медичних навчальних закладів України і найбільшим за кількістю студентів і викладачів серед медичних ВНЗ УРСР. Початок його діяльності був пов'язаний з великими труднощами. Перш за все потрібно було знайти приміщення, і, як згадував пізніше перший декан робітфаку С.Г. Генес, «після довгих розмов йому віддали весь третій поверх хімкорпусу інституту. Ще складніше було обладнати гуртожиток на 100 чоловік, що були прийняті на робітфак. У цьому велику роль зіграли самі робітфаківці... Усі були мобілізовані, усі займалися пошуками ліжок, постільних речей, натільної білизни... Зараз все це – дрібниці життя, а тоді це лунало як поезія. Розмови про ліжка, стільці, білизну, мило та інші життєві речі сприймалися як найкращі вірші». Наркомат охорони здоров'я надав робітфаку велику партію інструментів і літератури, яку отримали від магазину Наркомату освіти, в Інституті дістали 20 старих мікроскопів, що вже не використовувалися, декілька акваріумів, що дозволило обладнати біологічну лабораторію і почати систематичні заняття.

Навчатися першим робітфаківцям було дуже важко. Більшість з них перед вступом мала невеликий запас знань, тепер вони мали вивчати не тільки загальнотеоретичні науки, але й спеціальні. Академік В.П. Воробйов згадував: «...пам'ятаю новий студент, нескільки неуклюжий, гортань которого царапала латинские термины, рука неумело держала тонкую ручку скальпеля и нежные бранши пинцета. Но памятен и азарт, и жажда знания, которые столь характерны для первых наборов институтской молодежи...». Робітфаківцям, які жили у хімічному корпусі дружною комунією, доводилося не тільки навчатися, але й брати участь у всьому господарському і навчальному житті робітфака. Як писала згодом професорка О.С. Налбат, що навчалася у свій час на робітфак, «вони були погано одягнені, ходили у постелах, лише у небагатьох були власні чоботи, по черзі читали один підручник», але це не заважало їм повністю віддаватися навчанню. Своєю енергією, здібностями, жадобою до знань робітфаківці вражали навіть багатьох із старої професури.

Термін навчання на робітфаци був розрахований на два роки, згодом він був продовжений до трьох. Поступово, долаючи труднощі, робітфаківці втягувалися до академічної роботи, їх знання помітно зростали, незважаючи на погані матеріальні і житлові умови. Через 8 місяців після початку роботи робітфаку вже 15 більш підготовлених студентів були переведені для навчання на медичному факультеті. У 1924 р. на медфак вступило 23 особи, у 1925 р. – 92.

Про життя робітфаківців ХМІ розповідає книга «Сборник, посвященный 4-му выпуску рабфака ХМИ (итоги 4-летнего существования рабфака)», 1926), що експонується у Музеї історії ХНМУ. У ній зібрані статті викладачів про факультет і самих робітфаківців, де йдеться про їх навчальні будні. Вона – свідчення того, як «рабфаковец, грызя своими пролетарскими зубами «гранит учебы», на глазах у всех превращается во вполне подготовленного к овладению высшими знаниями студента, в полном смысле этого слова».

На музейному стенді є колективне фото першого набору до робітфаку. На ньому велика група людей різного віку, різної статі, по-різному вдягнених. Але воно цікаве тим, що передає загальний настрій зображених на ньому. Ми ніби бачимо цих людей, відчуваємо настрій, з яким вони прийшли до інституту. Про це свідчить і гасло: «От станка к науке, от науки к станку!»

Робітничий факультет відіграв значну роль у становленні харківської вищої медичної школи. Історія свідчить про те, що він дав півтісячу в життя багатьом чудовим людям, які згодом стали вченими, професорами, академіками. Серед випускників харківського робітфаку, який функціонував до 1940 р., уролог П.Л. Шупик – міністр охорони здоров'я УРСР, ендокринолог В.П. Комиссаренко – академік АН УРСР, організатор і директор Інституту ендокринології, хірург Н.І. Трутенюк – директор Харківського медичного інституту (1944-1945), патологоанатом О.С. Налбат – професор, декан педіатричного факультету ХМІ, фармаколог С.П. Закревський – завідувач кафедри фармакології Чернівецького медичного інституту і багато інших.

Жаннета Перцева, директорка Музею історії ХНМУ

ІСТОРИЧНИЙ БЛОКНОТ

ЦІКАВІ НОТАТКИ З РАРИТЕТНИХ МЕДИЧНИХ ВИДАНЬ

«Лікар Ліон у Вюрцбурзі зайнявся бактеріологічним вивченням книг: на одній сторінці звичайної книги на 100 кв. см виявилося 250 бактерій, а на обкладинці тієї ж книги – 3350 на такій самій площі; на сторінці старого анатомічного твору, який багато місяців не був у використанні, виявилося на такій же площі 2000–3500 бактерій. Результати дезінфекції показали, що від висихання гинуть палички холери та інфлуенци, диплококи пневмонії, тим часом сибірка, туберкульозна, тифозна палички не гинуть, а правцева паличка на папері зберігається 16 місяців. Звідси стає очевидним, що книги вкрай важко дезінфікувати, і найкращий спосіб для цього полягає у застосуванні формаліну. «Південно-руська медична газета», 1897, № 24».

«Згідно з офіційними статистичними даними в Австро-Угорщині у 1883 р. від кашлюка та його ускладнень померло 23 975 дітей. За подібними статистичними даними проф. Hagenbach на останньому З'їзді німецьких терапевтів заявив, що у Німеччині щорічно хворіють на кашлюк приблизно 250 000 дітей. Якщо прийняти наведену Biermer'ом цифру смертності від кашлюка, тобто 7,6%, то в Німеччині щороку гине від кашлюка близько 19 000 дітей. «Лікар», 1888, № 28».

«Доктор Бух у Вільманштранді спостерігав невелику епідемію сифілісу, яку спричинила знахарка. Особливо цікавими були три випадки твердого шанкеру на верхній повіці. Знахарка вважалася спеціалісткою з очних хвороб і мала звичку перед дослідженням очей облизувати язиком пальці, а іноді й самі очі. «Лікар», 1888, № 23».

«У Парижі заарештовано спритного шахряя, який грабував годувальниць. Під виглядом поліцейського лікаря він приходив до бюро для годувальниць і, забравши адреси тих, хто шукає місця, вирушав до них на квартири, де й досліджував груди на на-

явність молока; за таке дослідження він брав з кожної по 2 франки, а якщо «знаходив за потрібне» оглянути і статеві частини, то по 2,5 франка. Дізнання показало, що в середньому, у тому числі і в свята, він відвідував по 18 годувальниць на день. Пройшло кілька тижнів, перш ніж це оригінальне шахрайство було викрито. «Лікар», 1888, № 32».

«Видобування хінної кори на о-ві Цейлон приймає все більші й більші розміри: у 1872 р. її було продано на 6 009 стерлінгів, у 1880 р. – на 118 794 стерлінгів, у 1883 р. – на 42 256, а в 1886 р. – на 345 977. При цьому слід зауважити, що в даний час кора продається у п'ять разів дешевше, ніж у 1872 році. «Лікар», 1888, № 28».

«Доктору Lindley (California), згідно з рішенням суду, належить виплатити 20 000 доларів на користь потерпілої, якій один з помічників вищевказаного лікаря вивихнув руку під час пологів. «Лікар», 1889, № 32».

«У Цюриху було порушено та негативно вирішено питання, чи може жінка бути викладачкою в університеті. «Лікар», 1888, № 28».

«...У ті часи ефір був вже досить відомою речовиною, і тоді він використовувався для того, щоб викликати сп'яніння. Цю пристрасть, на жаль, можна спостерігати і тепер у деяких країнах, особливо в Шотландії та Сполучених Штатах, серед дам, яким ніяково вдаватися до алкоголю. Пляшечка з ефіром є для них необхідним *valeticum* (Уривок з промови д.м.н. Н.М. Бенісовича, сказаної на урочистому засіданні Товариства одеських лікарів з нагоди 50-річного ювілею ефірного наркозу). «Південно-руська медична газета», 1896, № 46».

«У Ліоні помер містянин Peillon, після якого залишилось у спадок майна на 2687 франків. Серед боргів, що підлягають сплаті, суд помістив на першому місці 1200 фр. доктору Gamet (оскільки за французькими законами гонорар лікаря, який лікував померлого під час останньої його хвороби, має перевагу серед інших боргів). Доктор G. залишився, однак, незадоволеним призначеною йому сумою і вимагав 5680 франків, посиляючись при цьому на звичайний гонорар, який отримують місцеві лікарі. Але суд відмовив доктору G. і визнав за ним право на отримання лише 1200 фр., обґрунтувавши своє рішення такими міркуваннями: по-перше, якщо хворий протягом декількох місяців перебував у такому важкому стані, що вимагає кілька відвідувань на день, не можна застосовувати до оцінки таких відвідувань ту ж саму норму, яка застосовується до окремих або обмежених за числом відвідувань; по-друге сума, яку вимагає лікар, перевищує майже вдвічі спадок, що залишився; винагорода ж за працю лікаря має бути пропорційна коштам хворого. «Лікар», 1889, № 32».

Матеріал підготувала зберігачка музейних фондів ХНМУ Олена Семененко

ДЕНЬ МУЗЕЙНОГО СЕЛФІ

ПАМ'ЯТЬ СЕРЦЯ

Знавці стверджують, що у третю середу січня відзначають день музейного селфі. Дехто з друзів і шанувальників Музею історії ХНМУ із задоволенням приєднався до нього. Тож, представляємо вашій увазі допис у минулому викладачки кафедри мовної підготовки іноземних громадян пані Ірини Запорожець.

«Кажете флешмоб? Добре! І ніщо нам не завадить! Тож, запитаю першого-ліпшого хлопця-перехожого, на вигляд старшокласника, яке слово він додав би до слова «пам'ять», перше, що спаде йому на думку. Він майже не замислюючись відповів: «Скільки гігабайтів!». Отакої! І почала я прогнозувати інші відповіді...

Пам'ять може бути короткою, доброю, світлою, вічною, старечою (о, добридень, пане Альцгеймер!), веселою, сумною... Моя сусідка Юлія відповіла: пам'ять дитинства, а син Андрій почав розмірковувати про цінність пам'яті моменту. Різні думки, різні контексти! Та в осередку моїх колег сформувалася спільна думка – пам'ять серця, яка вимірюється тільки любов'ю.

І знайшла я таке сховище пам'яті про людей з великими серцями. Подивіться мої фото з Музею історії Харківського національного медичного університету. Були часи, коли я приходила сюди зі своїми студентами (вітання вам з незламного Харкова, з нашого улюбленого університету). Однак ми з вами теж в деякому сенсі стали музейними експонатами!

Я дуже пишаюся своєю причетністю до славних часів триумфу науки, до спільноти видатних людей, про яких йдеться в експозиції музею і з багатьма з яких я була особисто знайома.

Щиро дякую Вікторії Захаревич за запрошення взяти участь у флешмобі. Велика подяка співробітникам музею – берегиням безцінного фонду!».

ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ!

ЖИТТЯ, ОБІРВАНЕ ВІЙНОЮ

16 січня 2024р. пройшло нагородження (посмертно) Знаком пошани Харківської обласної ради «За заслуги перед Харківщиною» лейтенанта медичної служби, випускника ХНМУ Владислава Титаренка та командира протитанкового взводу 3-го механізованого батальйону, старшого лейтенанта Олександра Чабана, випускника ХНУ ім. В. Н. Каразіна.

Віддати шану і висловити повагу рідним загиблих та вручити їм нагороди прийшли заступник начальника Харківської обласної військової адміністрації, депутат Харківської обласної ради Роман Семенуха та депутатка Харківської обласної ради Галина Куц.

На початку церемонії до присутніх звернулася пані Галина: «У нас дуже важлива подія – сьогодні будуть нагороджені посмертно Знаком пошани двоє людей, двоє чудових хлопців, які віддали своє життя на Харківщині. Смерть Владислава Титаренка сколихнула всіх – юний хірург загинув у Куп'янську під час операції. Він, такий юний, вже керував хірургічною групою з лікування поранених воїнів. Оцініть один факт про цю молоду людину – за останній місяць своєї роботи він особисто провів понад 500 операцій. Владислав загинув 5 серпня 2023 року».

«Дуже важко добирати слова в такі моменти. Для мене сьогодні велика честь та відповідальність бути з вами в цю хвилину. Жодні слова не зможуть втішити ваше серце, але я хочу сказати,

що ми пишаємося вашими синами. Це герої, які, без перебільшення, в титанічних умовах боронили нашу державу. Наш низький уклін та невимовна вдячність вам», – з такими словами звернувся до родин загиблих пан Роман.

Мама Владислава Титаренка пані Оксана звернулася до всіх пересічних громадян, чиновників з проханням довести справу до кінця – допомогти одержати перемогу, тому що тільки з перемогою можна помститися та покарати тих, хто зробив це з нами, хто вкрав у нас наше майбутнє. «Тепер ми захищаємо землю, де лежать не тільки наші батьки, а й наші діти», – сказала пані Оксана.

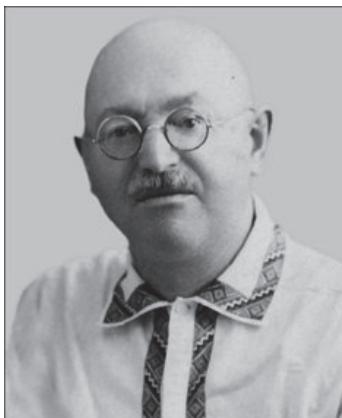
ШАНУЄМО ПОДВИГ ГЕРОЯ!

Указом Президента України №113/2024 за особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові лейтенанту медичної служби Владиславу Вадимовичу Титаренку було присвоєно звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» (посмертно).

Шануємо подвиг героя та вшановуємо пам'ять загиблих від рук російських окупантів!

ГЕРОЇ КРУТ

У МІСТІ З'ЯВИЛАСЯ ВУЛИЦЯ ПРОФЕСОРА ОТАМАНОВСЬКОГО

Напередодні відзначення Дня пам'яті Героїв Крут Харківська міська рада VIII скликання затвердила Перелік об'єктів топонімії, які підлягають перейменуванню, та одногослосно ухвалила рішення щодо появи в нашому місті вулиці професора Отамановського. Нею стала колишня Коломенська. Вулиця йде неподалік будинку, де проживав Валентин Дмитрович. Перейменування зроблено за ініціативою Центру медичного краєзнавства ім. проф. В.Д. Отамановського ХНМУ,

співробітники якого провели підготовчу роботу та подали документи міському голові.

Відзначимо, що це друга вулиця в Харкові, названа на честь професора ХМІ. Першою є вулиця Воробйова.

Центр медичного краєзнавства, який названий на честь видатного сина українського народу В. Отамановського, повернув його ім'я із забуття, багато років популяризував особистість вче-

ного і боровся за увічнення його пам'яті в Харкові. Численні історичні дослідження науковців, зокрема й співробітників Центру, дозволили привернути увагу до постаті історика та краєзнавця Валентина Отамановського. Минулого року 130-та річниця від дня народження В.Д. Отамановського Постановою Верховної Ради України від 17.12.2021 №1982-IX відзначалася на державному рівні, що свідчить про всеукраїнське визнання постаті видатного історика.

З молодих років Валентин Дмитрович відстоював думку про українську незалежність та боровся за неї на усіх фронтах. Він був одним з фундаторів українського війська, депутатом Української Центральної Ради, учасником бою під Крутами, засновником кабінету виучування Поділля, відомим науковцем, письменником. Несправедливо засуджений по справі СВУ, після відбування покарання на чужині він повернувся до України та став викладати в Харківському медичному інституті. З 1958 по 1964р. він очолював катедру латини, де підняв на вищий рівень науково-дослідну роботу.

Похований В.Д. Отамановський у Харкові на 2-му міському кладовищі. Центр медичного краєзнавства встановив пам'ятник на могилі вченого, опікується його похованням та щороку віддає шану професорові Отамановському. Також важливо не забувати про видатну особистість і у День Героїв Крут.

Ганна Демочко,

директорка Центру медичного краєзнавства ім. проф. В.Д. Отамановського

НАШІ ЛІКАРІ

ЛИЦАР ВІТЧИЗНИ

Сьогодні життя й здоров'я поранених воїнів залежить від професійності та швидкості дій медиків, від правильності ухвалених ними рішень. Неоціненну роль у наданні медичної допомоги відіграє й співпраця між військовими та цивільними лікарями.

Тож від початку великої війни в Україні сформувався єдиний медичний простір – дієва система спільного функціонування військових і цивільних високоспеціалізованих лікувальних закладів. Швидкий зв'язок між ними дає можливість у разі збільшити ефективність лікування та реабілітації поранених захисників. Тісна взаємодія військових і цивільних медиків рятує життя та здоров'я українських воїнів.

Прикладом такої співпраці став порятунок військовослужбовця. Чоловік дістав численні важкі вогнепальні осколкові поранення верхніх і нижніх кінцівок та живота під Бахмутом. Окрім того, один із осколків влучив у прямокишкову артерію, що спричинило сильну кровотечу в ділянці промежини. Військові хірурги виконали декілька оперативних втручань, проте за кілька днів у пацієнта знову виникла масивна кровотеча з рани. Лікарі зупинили кров, однак вбачали нестабільність ситуації через невизначеність ділянки, де кров витікає за межі судини.

Бійця прооперували цивільні лікарі Вінниччини, зокрема один із найкращих судинних хірургів в Україні, професор кафедри онкології, променевої терапії, онкохірургії та паліативної допомоги ХНМУ Юрій Авдосієв. Фахівці вперше в Україні виконали унікальне оперативне втручання – еMBOLІЗАЦІЮ прямокишкової артерії при кровотечі у пацієнта після важкого вибухового поранення.

Юрій Авдосієв за спасіння життя військовослужбовця був удостоєний ордена «Лицар Вітчизни».

За матеріалами статті кореспондентки АрміяInform **Оксани Уретій**

ДО ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ ІМУНІТЕТУ

БЕРЕЖІТЬ ІМУНІТЕТ, БО ЦЕ ВАШЕ ЗДОРОВ'Я!

Щорічно 1 березня відзначають Всесвітній день імунітету. Цей день започаткувала медична громадськість за ініціативою ВООЗ ще у 2002 році.

У рамках відзначання цієї дати активісти сектору громадського виховання та волонтерства Студентського самоврядування ХНМУ за підтримки кафедри мікробіології вірусології та імунології ім. професора Д.П. Гриньова провели офлайн-захід, присвячений Всесвітньому дню імунітету. Мета цього дня полягає в залученні широкої громадської уваги до проблем, пов'язаних з поширеністю різних імунних захворювань, а також зі збереженням та зміцненням імунітету в цілому. До участі у заході долучилися близько 50 здобувачів вищої освіти медичного вишу.

Проведений захід складався з п'яти частин. На початку на студентів чекали 4 цікавих та корисних доповіді з приводу імунітету. Першочергово слухачі були ознайомлені з імунологічними дослідженнями фундатора кафедри мікробіології, вірусології та імунології – Даміана Петровича Гриньова. Після цього на аудиторію чекала доповідь з приводу алергічних реакцій, що є дуже важливим аспектом для повного розуміння теми імунітету. Наприкінці теоретичної частини були порушені такі важливі теми, як «Імунітет та трансплантація органів» та «Вікові особливості імунної системи».

Наступним етапом заходу стала практична частина, на яку дуже чекали слухачі. Викладачі кафедри мікробіології із задоволенням провели майстер-клас з приводу основних серологічних

реакцій, пояснюючи всі деталі та надаючи відповіді на всі запитання студентів. Після цього, під керівництвом викладачів, кожен зі студентів мав змогу попрактикуватися у виконанні серологічних реакцій самостійно.

Під час наступної частини заходу завідувачка кафедри мікробіології Марина Мішина разом зі студентами, що доповідали на початку, провели для всіх гостей екскурсію кафедрою, демонструючи обладнання, цікаві експонати, кабінет Д.П. Гриньова, де слухачі мали змогу дізнатися більше цікавої інформації про професора.

Четвертим етапом було проведення інтерактивної тематичної гри, пов'язаної із ключовими словами тесту КРОК із розділу імунології. Студентам було необхідно вгадати певне імунологічне поняття за допомогою питань та підказок своїх колег з аудиторії. Цей етап викликав безліч усмішок та гарних емоцій у кожного учасника заходу.

Наостанок, задля закріплення отриманих знань, була проведена вікторина із запитаннями з теоретичної частини заходу. Було обрано три переможці, які отримали подарунки від Студентського самоврядування ХНМУ.

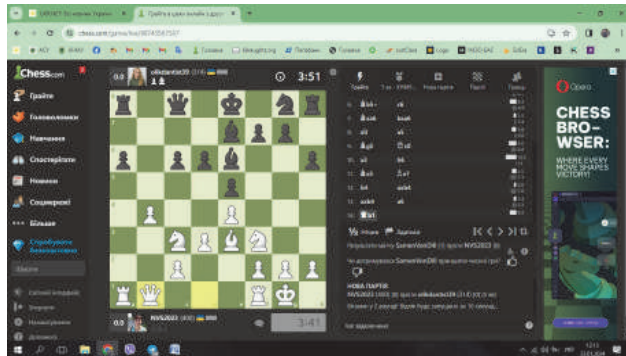
Учасники заходу висловили організаторам безліч слів подяки за надану можливість на власні очі побачити надзвичайно цікаву кафедру мікробіології, відпрацювати практичні навички та зустрітись разом в одній аудиторії.

Поліна Підгайна, II медичний факультет

СПОРТ

ВІТАЄМО ПЕРЕМОЖЦІВ ТУРНІРУ!

Спорт – це здоров'я, сила, краса, дух перемоги. Він об'єднує людей, робить їх сильнішими і впевненішими в собі.

Традиційно для підтримки спортивного та здорового духу кожного року в нашому університеті кафедра фізичного виховання та здоров'я за підтримки Профкому співробітників ХНМУ проводить спартакіаду «Здоров'я». У зв'язку з воєнним станом деякі змагання проходять онлайн. Так, 23 січня відбулися змагання з шахів, а 25 січня – з шашок. За результатами турніру були визначені призіві місця:

Шахи чоловіки:

I місце – Віталій Гаргін (професор кафедри патологічної анатомії);

II місце – Сергій Маровтій (ННІАЮ);

III місце – Вадим Лесний (кафедра хірургії №2).

Шахи жінки:

I місце – Наталія Стратій (кафедра фізичного виховання та здоров'я);

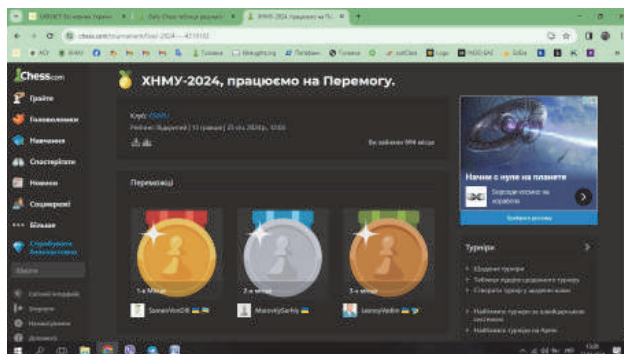
II місце – Ольга Мовчан (кафедра ортопедичної стоматології);
III місце – Ольга Ольховська (кафедра дитячих інфекційних хвороб).

Шашки чоловіки:

I місце – Сергій Маровтій (ННІАЮ);

II місце – Віталій Гаргін (кафедра патологічної анатомії);

III місце – Віталій Ткаченко (асистент кафедри інфекційних хвороб та фтизіатрії).

Шашки жінки:

I місце – Ольга Ольховська (кафедра дитячих інфекційних хвороб);

II місце – Поліна Гордієнко (кафедра акушерства та гінекології №2);

III місце – Марина Мокрякова (кафедра гігієни та екології №1).

Усі переможці отримали грошову винагороду від Профкому співробітників ХНМУ. Вітаємо учасників спартакіади та бажаємо подальших спортивних успіхів!

ВІТАЄМО ПРИЗЕРКУ
ЗІ СТРІЛЬБИ З ЛУКА!

З 24 по 28 січня 2024 р. у Львові відбувся Чемпіонат України в приміщенні серед дорослих та юніорів зі стрільби з лука.

Участь у змаганнях взяли понад 250 найсильніших лучників з усіх куточків нашої держави – збірні команди 16 областей та Києва. Спортсмени змагалися у двох дивізіонах: олімпійському та блочному луках, серед категорій чоловіки/жінки та юніори/юніорки.

Студентка I курсу IV медичного факультету Ірина Ярмук посіла перше місце у стрільбі з класичного лука серед юніорок у складі команди «Харківська-1».

Вітаємо Ірину і бажаємо подальших перемог!

За матеріалами офіційного сайту ХНМУ

«САМОДОПОМОГА ПЛЮС»

НАВИЧКИ, ЯКІ МИ КУЛЬТИВУЄМО

Курс «Самодопомога Плюс» був розроблений Всесвітньою організацією охорони здоров'я як груповий курс управління стресом.

У нашому виші вперше запровадили цей курс у Центрі психічного здоров'я ХНМУ, і саме там були підготовлені досвідчені тренери-фасилітатори від Студентського самоврядування. Тренінг складається з 5 сесій, які проходять раз на тиждень, а увесь курс триває 5 тижнів. Протягом цих занять учасники мають змогу оволодіти корисними практиками та навичками, такими як «Заземлення», «Відчеплення з гачка», визначитися з власними цінностями, а також навчитися створювати простір для думок.

Планується долучити до занять якомога більше працівників нашого вишу, студентів та професорсько-викладацький склад, тож навчання триває! Так, нещодавно чергова група зі співробітників вишу закінчила курс та отримала відповідні сертифікати. Після проходження всіх сесій учасники мають змогу більш якісно впоратися з перешкодами і стають більш адаптивними до життя.

За матеріалами Центру медіакомунікацій ХНМУ

ДОПОМОГА ПОСТРАЖДАЛИМ ВІД РОСІЙСЬКОЇ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ

Наше місто постійно зазнає руйнувань внаслідок російської збройної агресії. Ворог намагається поцілити по об'єктах цивільної інфраструктури, систематично обстрілює мирні домівки, заклади освіти та охорони здоров'я.

Протягом дії режиму військового часу Профспілковий комітет університету надав матеріальну допомогу у зв'язку з руйнуванням чи пошкодженням житла, мобілізованим працівникам, співробітникам – учасникам бойових дій, а також нашим співчанам, які потребували соціальної підтримки у зв'язку з різними соціальними ризиками (лікування амбулаторно або у стаціонарі, складні життєві обставини, смерть) на загальну суму більше 1,5 млн грн.

Тільки протягом січня 2024 року допомогу від Профспілкової організації у зв'язку з руйнуванням чи пошкодженням житла, після перенесених хірургічних втручань, за інших складних життєвих обставин отримали 26 осіб на загальну суму близько 132 тис. грн.

Адміністрація університету та профспілковий комітет Первинної профспілкової організації ХНМУ підтримують працівників та студентів нашого закладу, намагаючись зберегти людський капітал.

Оксана Наконечна, заступниця голови Первинної профспілки співробітників ХНМУ

МАСКУВАЛЬНІ СІТКИ

КОРИСНА СПРАВА ДЛЯ ВОЇНІВ ЗСУ

Співробітники Університетської клініки ХНМУ у вільний від роботи час знаходять можливість і бажання долучитися до такої важливої події, як плетіння маскувальних сіток для наших захисників.

Захід організовано за підтримки благодійного фонду «Спілка волонтерів Харкова», яка власне і забезпечує цей процес матеріалами, замовленнями, інструкторами, які мають досвід у плетінні сіток і навчають охочих долучитися до заходу.

Планується також залучати до процесу плетіння й пацієнтів клініки, які фізично мають змогу і бажання брати участь у цій корисній справі, адже, крім допомоги військовим, така колективна діяльність є своєрідною формою спілкування, знайомства, психологічного розвантаження, комунікації та соціалізації.

За матеріалами Університетської клініки ХНМУ

МАЙСТЕР-КЛАС З ПЕТРИКІВСЬКОГО РОЗПИСУ

У часи кризи люди шукають вихід та ресурси для подолання стресу й тривоги. Бібліотеки є відкритим простором для тих, хто потребує підтримки, – простором психологічної допомоги, особливо в сьогоднішніх воєнних реаліях.

У перший день весни 2024 р. в Науковій бібліотеці відбувся цікавий захід – перша сесія з арт-терапії, а саме майстер-клас з петриківського розпису, який провела директорка Ірина Киричок. Адже доведено, що малювання є потужним інструментом для зменшення стресу та тривоги. Силу арт-терапії бібліотекарі випробували на собі – під час заходу ознайомились з історією петриківського розпису, його основними елементами, і «озброївшись» пензлями та фарбами, опановували техніку малювання квітки-цибульки – основного елементу петриківського розпису.

Невимушена атмосфера майстер-класу сприяла творчому настрою учасників. Малювки, тобто невеличкі композиції розпису на папері, вийшли чудовими, яскравими та унікальними! Як результат – позитивний досвід, творчий настрій, тому арт-терапевтичні сесії будемо продовжувати, а також поширювати для тих, хто бажає перезавантажитись й підтримувати своє ментальне здоров'я, адже арт-терапія є ефективним антистресовим заходом!

Оксана Неговелова, заступниця директорки Наукової бібліотеки

ЗДАТНІСТЬ ЗРОБИТИ НАУКУ КРАСИВІШОЮ

18 лютого у Харкові за ініціативою Департаменту у справах сім'ї, молоді та спорту Харківської міської ради за підтримки Харківського міського голови відбувся науково-популярний захід «Жінки в науці» з метою популяризації діяльності жінок-науковиць та для подальшого залучення молоді у наукову діяльність міста.

Жінки-науковиці із 17 закладів вищої освіти, у тому числі й Харківського національного медичного університету, представляли наукову діяльність свого закладу освіти у тематичних зонах. Для відвідувачів були підготовлені цікаві досліді, презентації та власні науково-технічні розробки.

Учасників заходу привітала заступниця міського голови з питань охорони здоров'я та соціального захисту населення Світлана Горбунова-Рубан, зазначивши, що ми шануємо жінок у науці, які популяризують знання, роблять суспільство обізнаним, осві-

ченим, дають можливість рухатися вперед і розвиватися сучасній науці. З нагоди свята пані Світлана вручила Подяки від Харківського міського голови найуспішнішим науковицям нашого міста, серед яких і професорка кафедри педіатрії №3 та неонатології Тетяна Клименко.

Під час заходу представники молодіжної науки медичного вишу пропонували відвідувачам відтворити маніпуляції з надання домедичної допомоги на фантомах. Серед них: оцінка стану постраждалого, виконання зовнішнього масажу серця і штучного дихання, забезпечення дихання потерпілого у відповідній позі, зупинка кровотечі, правила накладання турнікета. Крім того, навчали техніці виконання внутрішньовенних і внутрішньом'язових ін'єкцій, розповіли про етап проведення тампонування ран.

Вікторія Захаревич

«Медичний університет»

Регістр. свідоцтво ХК № 2098 – 839 ПР від 05.03. 2014 р.

Засновник – Колектив Харківського національного медичного університету.

Газета виходить один раз на місяць

Адреса редакції : 61022, Харків, пр. Науки, 4.

Гол. корпус, 5 поверх, тел. 707 73 60

e mail: info@kntmu.edu.ua

kntmu.edu.ua

Підписано до друку 11.03.2024. Формат 60 x 90/4.

Папір офсетний. Гарнітура Pragmatica. Друк офсетний.

Умов. друк. арк. 8. Обл. вид. арк. 8,5.

Тираж 500 прим. Зам. №03/24 01.

Видання підготовлено та надруковано

у ТОВ ВПП «Контраст».

61166, м. Харків, пр. Науки, 40,

www.kontrast.kh.ua

Регістраційне свідоцтво ДК № 178 від 15.09.2000
За точністю викладення фактів відповідальність несе автор. Рукописи не рецензуємо й не повертаємо. Точка зору авторів публікацій може не збігатися з позицією редакції. Передрук лише з дозволу редакції газети.

Редакторка В. Захаревич

Коректорки М. Тарасенко, Є. Рубцова